

DERMATOLOJİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN BİREYLERDE BEDEN DİSMORFİK BOZUKLUĞU, KENDİNİ NESNELEŞTİRME VE REKABETÇİ TUTUM (1)

BODY DYSMORPHIC DISORDER, SELF-OBJECTION AND COMPETITIVE ATTITUDE IN INDIVIDUALS APPLICATION TO DERMATOLOGY CLINIC

Sevgi KÖROĞLU¹, Gülgün DURAT², Bahar SEVİMLİ DİKİCİLER³

^{1,2}Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sakarya / Türkiye

³Sakarya Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Sakarya / Türkiye

ORCID ID: 0000-0002-8060-9216¹, 0000-0002-9889-3622², 0000-0002-1912-3946³

Öz: Amaç: Beden dismorfik bozukluk, dermatolojik hasta grubunda sıklıkla karşılaşılan bir bozukluk olması sebebiyle önemlidir. Bu araştırma ise beden dismorfik bozukluk ile kendini nesneleştirme ve rekabetçi tutum ilişkisini ve ilişkili faktörleri anlamayı amaçlanmaktadır. **Yöntem:** Çalışma, Temmuz 2022-Eylül 2022 tarihleri arasında dermatoloji polikliniğine başvuran 43 kişi ile görülmüştür. Beden dismorfik bozukluk belirtilerini değerlendirmek için Vücut Dismorfik Bozukluk Taraması- Kendini Değerlendirme Formu, kendini nesneleştirmeyi değerlendirmek için Nesneleştirilmiş Beden Bilinci Ölçeği, rekabetçilik anlayışını ölçmek için Rekabetçi Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Bağımsız gruplarda t testi, tek yönlü varyans analizi ve korelasyon analizi ile çalışma verileri değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Çalışmada, dermatoloji polikliniğine başvuran bireylerin yaş ortalamasının 26.49 ve %69.8'inin kadın olduğu belirlenmiştir. Beden dismorfik bozukluk belirtisi ile beden izleme ($r_p = 0.32$, $p < 0.05$) ve kıyaslama ($r_p = 0.43$, $p < 0.005$) alt boyutları arasında anlamlı, pozitif yönde; beden dismorfik bozukluk belirtisi ile rekabet hazzı ($r_p = -0.40$, $p < 0.05$) alt boyutu arasında anlamlı, negatif yönde korelasyonlar saptanmıştır. **Sonuç:** Kendi bedenini izlemenin, kıyaslamının beden dismorfik bozukluğu şiddetinin üzerinde olumsuz etki yarattığı görülmektedir. Beden izleme ve kıyaslama davranışlarını besleyen etmenleri belirlemek dermatolojik hasta grubunun tedavisinde başarıyı arttıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Beden Dismorfik Bozukluğu, Kendini Nesneleştirme, Rekabetçi Tutum, Dermatoloji

Abstract: Purpose: Body dysmorphic disorder is important because it is a frequently encountered disorder in the dermatological patient group. This research aims to understand the relationship between body dysmorphic disorder and self-objectification and competitive attitude and related factors. **Method:** The study was interviewed with 43 people who applied to the dermatology outpatient clinic between July 2022 and September 2022. Body Dysmorphic Disorder Screening-Self-Assessment Form was used to evaluate body dysmorphic disorder symptoms, Objectified Body Consciousness Scale was used to evaluate self-objectification, Competitive Attitude Scale was used to measure understanding of competitiveness. Study data were evaluated with t-test in independent groups, one-way analysis of variance and correlation analysis. **Results:** In the study, it was determined that the average age of the individuals who applied to the dermatology outpatient clinic was 26.49 and 69.8% of them were women. There was a significant positive correlation between body dysmorphic disorder symptom severity and body monitoring ($r_p = 0.32$, $p < 0.05$) and comparison ($r_p = 0.43$, $p < 0.005$) sub-dimensions; significant and negative correlations were found between body dysmorphic disorder symptom severity and competitive pleasure ($r_p = -0.40$, $p < 0.05$) sub-dimension. **Conclusion:** It is seen that watching and comparing one's own body has a negative effect on the severity of body dysmorphic disorder. Determining the factors that feed the body monitoring and comparison behaviors will increase the success in the treatment of the dermatological patient group.

Keywords: Body Dysmorphic Disorder, Self-Objectification, Competitive Attitude, Dermatology

Doi: 10.17363/SSTB.2023/ABCD89/47.3

(1) Sorumlu Yazar, Corresponding Author: Sevgi KÖROĞLU, (Arş. Gör., Res. Ast.), Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sakarya / Türkiye, sevgikoroglu@sakarya.edu.tr, Geliş Tarihi / Received: 01.11.2022, Kabul Tarihi / Accepted: 27.03.2023, Makalenin Türü: Type of Article: (Araştırma – Uygulama; Research - Application) Çıkar Çatışması, Yok – Conflict of Interest, None, Etik Kurul Raporu veya Kurum İzin Bilgisi- Ethical Board Report or Institutional Approval, Var / Yes “Etik Kurul Raporu Var – (Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü, Tıp Fakültesi Dekanlığı, Fakülte Girişimsel Olmayan Etik Kurulu, Sayı:E-71522473-050.01.04-128293-107 Tarih: 11.05.2022)

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yıl: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

GİRİŞ

Beden Dismorfik Bozukluğu (BDB), önemsiz veya gerçekte var olmayan bir ya da birden fazla vücut bölümünü kusurlu bulma ile giden bozukluktur. Kişinin düşünce içeriği, kusurlu bulunduğu vücut bölümleri ile ilgili düşünceleri barındırmaktadır (Hardardottir, Hauksdottir and Bjornsson, 2019:125-131). İtalyan psikiyatrist Enrico Morselli tarafından yaklaşık 100 yıl önce günlük yaşamı etkileyen şekil bozukluğu düşüncesi ile tanımlanan BDB, günümüzde Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5) sınıflandırmasında obsesif-kompulsif ve ilgili bozukluklar (OKB) kapsamında değerlendirilmektedir (Singh and Veale, 2019:131–135). Belirli vücut bölümlerinin çirkin görüldüğüne dair obsesyonları ve obsesyonlarının getirdiği kaygıyı azaltmak için ilgili vücut bölümünü gizleme, kapatma gibi kompulsiyonları bulunmaktadır. Hastalığın doğası OKB spektrumunda değerlendirilmesine sebep olsa da OKB’u yaşayan bireylere göre içgöründen yoksundurlar (Hong et al., 2019:697–702). Hastaların meşguliyetleri, birçok vücut bölümüyle ilgili olmakla beraber burun, gözler, saç ve ciltle ilgili uğraşları yoğunur. Aşırı makyaj, kıyafetlerle ve aksesuarlarla ilgili vücut bölümünü kapatma, aynanın önünde çok vakit geçirme ya da yansımaları görmemek için aynadan kaçınma, deri yolma en sık başvurulan tekrarlayıcı davranışlardır (Ahlu-

walia et al., 2017:193-197; Krebs et al., 2017: 71–75). Endişeler, tekrarlayıcı davranışlar utanç, suçluluk, iğrenme, kaygı ve üzüntü gibi olumsuz duygular, düşük benlik saygısı, depresif belirtiler, reddedilmeye duyarlılık, intihar gibi olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Ayrıca, başkalarının onların görünüş kusurlarını fark ettiğini ve bununla ilgili konuştuklarına dair referans sınırları bulunmaktadır (Hong et al., 2019: 697–702; Singh and Veale, 2019:131–135). Kişiyi sosyal izolasyona sürükleyerek işi ve okulu bırakmasına yol açmaktadır (Marron et al., 2020:370-376).

Modern toplumda, bireyler başkalarıyla görünüşlerini kıyaslamaya iten güçlü mesajlar almaktadır. Diğerleri tarafından görünüşe yönelik eleştiriler, cinsel içerikli şakalar, içselleştirilmiş medya görüntüleri kendini öz-neden ziyade nesne olarak gören bireyler yaratmaktadır (Schaefer et al., 2018:5–12). Kendini nesneleştirme, kültürel standartlara uymak için dışardan bir gözlemcinin izlediğini varsayarak bedeniyle ilgili artmış öz-gözetimi içermektedir. Öz-gözetim sonucunda kişinin, kültürel standartlarla bedenini karşılaştırması ve beklentilerini karşılayamaması beden utancına sebep olmaktadır. Bireysel görünüşlerini yeterli çabayla iyileştirilebileceğine dair inanç, bedenle uğraşı da beraberinde getirmektedir (Boursie et al., 2020; Frisén and Berne, 2020:68-76). Dergi, televizyon, filmler gibi kitle iletişim araçlarıyla

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

iletilen standart kadın/erkek medya görüntüleri, günümüz dünyasında sosyal medya yoluyla iletilir hale gelmiştir. Sosyal medya, beden görüntülerini içeren bir platform olması sebebiyle bedenle ilgili endişeleri artırmaktadır. Görünüme yönelik aşırı kontrol, artmış dikkat kendini nesneleştirmeyle ilgili davranışları tetikler. Düzenlenmiş fotoğraf paylaşımının altında yatan ödüllendirme beklentisi, fotoğraf düzenlemesi davranışını pekiştirmekte ve vücut imajını olumsuz etkilemektedir (Boursie et al., 2020; Yang et al., 2020). Başkalarının beğenilerini, yorumlarını görmek sosyal karşılaştırmayı tetiklemektedir. Sosyal karşılaştırma süreçleri, rekabetin dayandığı nokta olmakla birlikte kişilerin öz yeterliliğini de etkilemektedir. Bir rekabette kaybetmek, kaynakların talepleri karşılayamadığı ve stresle sonuçlanabilecek azalmış öz yeterliliğe sebep olacaktır. Öz yeterliliğini korumak ve diğerlerini aşmak için en iyisini yapma olarak bilinen rekabetçi tutum, diğerlerinden üstün olma veya mükemmel olma şeklinde farklılaşabilmektedir (Wang et al., 2018; Wittchen et al., 2013:320-338). Kişilerarası süreçlerde akran rekabetinin, beden memnuniyetsizliği ile ilişkisi, rekabetçi tutumun diğerlerinden üstün olma boyutunu yansıtmaktadır (Orosz et al., 2018).

Bu bağlamda, bu çalışmada, dermatoloji kliniklerine başvuran kişilerde beden dismorfik bozukluk, kendini nesneleştirme ve rekabetçi

tutumun ilişkili olduğu faktörleri ve aralarındaki ilişkiyi anlamak amaçlanmaktadır.

YÖNTEM

Bu kesitsel çalışmada, Türkiye'nin Sakarya ilinde bulunan Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi dermatoloji polikliniğine başvuran bireylerde geçerli ve güvenilir, öz bildirim dayalı ölçekler kullanılarak beden dismorfik bozukluğu, kendini nesneleştirme ve rekabetçi tutum değerlendirildi. Çalışma, Sakarya Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Komitesi tarafından onaylandı.

Örneklem, 18 yaş ve üstü dermatoloji polikliniğine başvuran ve çalışmaya katılmaya gönüllü bireylerden oluşmaktadır. Temmuz 2022-Eylül 2022 tarihleri arasında dermatoloji polikliniğine başvuran 43 kişi ile doktor muayenesi sonrası görüşülmüştür. Katılmak isteyen bireylere, araştırmanın amacı açıklanmış ve Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu verilmiştir. Katılımcılardan demografik bilgileri, sosyal medya kullanımına ve kozmetik işlem geçmişine yönelik soruları içeren "Kişisel Bilgi Formu"nu doldurmaları istenmiştir. Beden disformik bozukluğu olan bireyleri saptamak için Vücut Dismorfik Bozukluk Taraması- Kendini Değerlendirme Formu, kendini nesneleştirmeyi değerlendirmek için Nesneleştirilmiş Beden Bilinci Ölçeği, rekabetçilik anlayışını ölçmek için Rekabetçi Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Vücut Dismorfik Bozukluk Taraması- Kendini Değerlendirme Formu (VDBT-KDF): Form, hoşnut olunmayan beden bölümleri ile ilgili olarak yaşanabilecek bozulmanın şiddetini belirlemek için kullanılmaktadır. Geçerlik ve güvenilirlik çalışması, 2001 yılında Altan tarafından yapılmıştır. Form, üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, hoşnutsuzluk duyulan beden bölgelerinin tanımlanmasını; ikinci bölüm, dış görünüşü değiştirmeye yönelik başvuru yöntemlerinin belirlenmesini içerir. Üçüncü bölüm ise hoşnutsuzluk duyulan beden bölgeleriyle ilgili 0 ve 6 arasında puanlanan 26 soruyu içermektedir. 16a ve 16b sorularına verilen cevaplar, toplam puana dahil edilmemektedir. Alt boyutu bulunmayan formun, toplam puanı arttıkça beden dismorfik bozukluğunun şiddeti de artmaktadır (Altan, 2001:33).

Nesneleştirilmiş Beden Bilinci Ölçeği (NBBÖ): Ölçek, beden izleme, kontrol inancısı ve beden utancı alt boyutlarını içeren 22 maddelik yedili likert tiptedir. Yanıtlar 1=Hiç katılmıyorum, 2=Oldukça katılmıyorum, 3=Birazcık katılmıyorum, 4=Ne katılmıyorum ne de katılmıyorum, 5=Birazcık katılıyorum, 6=Oldukça katılıyorum, 7=Çok katılıyorum şeklinde sıralanmaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, 2015' te Yağmurcu tarafından yapılmıştır. Ölçeğin, Türk örnekleminde psikometrik özelliklerinin incelenmesi, Yağmurcu ve Tosun tarafından 2018 yılında yapılmıştır.

Ölçekten alınabilecek puan 22-154 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan puan arttıkça kendini nesneleştirme de artmaktadır (Yağmurcu ve Tosun, 2020:225- 255).

Rekabetçi Tutum Ölçeği (RTÖ): Ölçek, ilk kez Bilbey Akbarlı tarafından 1998' de 23 maddelik beşli likert tipte geliştirilmiştir. Geçerliliği ve güvenilirliği Gümüş tarafından 2018 yılında yapılmıştır. Rekabet hazzı, sonuç odaklılık ve kıyaslama alt boyutlarını içeren 23 maddelik beşli likert tipinde bir ölçektir. Yanıtlar 1=Kesinlikle katılmıyorum, 2= Pek katılmıyorum, 3= Kararsızım, 4= Çoğunlukla katılıyorum, 5= Tamamen katılıyorum şeklinde sıralanmaktadır. Ölçekten alınan puan arttıkça rekabetçi tutum da artmaktadır (Gümüş ve Kanbur, 2021:673-670).

Çalışma verileri, IBM SPSS Statistics 25 yazılımı kullanılarak analiz edildi. Araştırma verilerinin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için basıklık ve çarpıklık değerlerine bakılmıştır. İki bağımsız grubun ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için bağımsız gruplarda t testi, iki- den fazla bağımsız grubun ortalamalarının karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Ölçek ve alt ölçekler arasındaki ilişkiye ise korelasyon analizi ile bakılmıştır. Verilerin analizinde, anlamlılık değeri $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Mevcut araştırma için seçilen örneklem 43 katılımcıyı içermektedir. Örneklem çöğunluğu kadın (n=230; %69.8) ve yaş ortalaması 26.49 (SD=6.73)'idi. Örneklem %58.1'i (n=25)

bekar ve %81.4'ü (n=35) lise-önlisans düzeyinde eğitim almıştı. Örneklem çöğunluğunun geliri giderine eşitti (%48.8; n=21). Çalışmaya katılan bireylerin %23.3'ü (n=10) fiziksel veya ruhsal bir hastalık bildirdi (Tablo 1).

Tablo 1. Katılımcıların Sosyodemografik Özelliklere Göre Dağılımı

Özellikler	Örneklem (n=43)	
	Katılımcı yüzdesi (%)	Ortalama (SS)
Yaş (yıl)		
26.49 (6.73)		
Cinsiyet	Kadın	30 (69.8)
	Erkek	13 (30.2)
Medeni Durum	Evli	18 (41.9)
	Bekar	25 (58.1)
Eğitim Durumu	Lise-önlisans mezunu	35 (81.4)
	Lisans mezunu	8 (18.6)
Gelir Düzeyi	Düşük (gelir giderden az)	19 (44.2)
	Orta (gelir gidere eşit)	21 (48.8)
	Yüksek (gelir giderden fazla)	3 (7.0)
Komorbid Hastalık	Evet	10 (23.3)
	Hayır	33 (76.7)

Örneklemi oluşturan 43 kişiden 11'i (%25,6) bir kozmetik işlem geçmişi (dermapen, botoks, kimyasal peeling) olduğunu bildirdi. Kozmetik işlem geçirenlerden sadece 3'ü (%7) sonuçtan memnundu. Kozmetik işleme başvurmamayan ve başvurma isteği bulunmayanlar örneklem %16.3'ünü (n=7) oluşturuyordu. Kozmetik işleme başvuranlar ya da başvurmak isteyenlerin %27.9'u (n=12), genel görünümünü iyileştirmeyi amaçlıyordu.

Katılımcıların çoğu (%51.2), sosyal medyaya günde 3 saat veya daha fazlasını ayırıyordu. Sosyal medya platformunda yayınlayacağı veya başka birinin göreceği fotoğraflarını düzenlediğini ifade edenlerin oranı %32.6, fotoğraflarını her zaman düzenlediğini bildirenlerin oranı ise %27.9'du. Örneklem %86,1'i dış görünüşünün ruhsal etki yarattığını ve 27.9'u kendilerini kaygılı hissettiklerini bildirdi (Tablo 2).

Tablo 2. Katılımcıların Sosyal Medya Kullanımı ve Kozmetik İşlem Geçmişi Özelliklere Göre Dağılımı

Özellikler	Örnekleme (n=43)		
	Katılımcı yüzdesi (%)		
Kozmetik işlem geçmişi	Evet	Memnun	3 (7.0)
		Memnun değil	8 (18.6)
	Hayır		32 (74.4)
Kozmetik işleme başvuru/başvuru isteğinde gerekçe	Daha canlı görünmek		6 (14.0)
	Daha genç görünmek		8 (18.6)
	Genel görünümünü iyileştirmek		12 (27.9)
	Güveni arttırmak		4 (9.3)
	Fotoğraflarda daha iyi görünmek		6 (14.0)
Sosyal medyaya ayrılan zaman	1 saat veya daha az		5 (11.6)
	1-3 saat arası		14 (32.6)
	3 saat veya daha fazlası		22 (51.2)
	Sosyal medya hesabım yok veya hiç		2 (4.7)
Fotoğrafları düzenleme	Bir sosyal medya platformunda yayımlayacaksam ya da başka biri göreceksa fotoğrafları düzenlerim.		14 (32.6)
	Sadece benim gördüğüm bir fotoğrafsa bile düzenlerim.		12 (27.9)
	Fotoğraflarımı düzenlemem.		17 (39.5)
Fotoğrafları düzenleme sıklığı	Her zaman		12 (27.9)
	Bazen		6 (14.0)
	Nadiren		8(18.6)
Bedensel görünümün ruhsal etkisi	Stresli hissederim.		8 (18.6)
	Kaygılı hissederim.		12 (27.9)
	Kendimi çökkün hissederim.		10 (23.3)
	Toplumdan kaçınmaya çalışırım.		7 (16.3)

VDBT-KDF, NBBÖ ve RTÖ toplam puan ortalamaları, medeni durum, eğitim durumu, gelir düzeyi, komorbid hastalık, kozmetik işlem geçmişi, sosyal medyaya ayrılan zaman,

fotoğraf düzenleme sıklığı ile karşılaştırıldığında hiçbir anlamlı farklılık bulunmamıştır. Katılımcıların cinsiyeti ile VDBT-KDF ve NBBÖ toplam puan ortalamaları arasında

anlamli farklılıklar saptanmıştır ($p<0.05$). Bireylerin fotoğraflarını düzenleme durumları ile NBBÖ ve RTÖ toplam puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Bu farklılığın, sosyal medyada yayınlanacak fotoğraflarını düzenleyenlerin puan ortalamalarının, fotoğraflarını düzenle-

meyen bireylere göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı bulunmuştur. Bedensel görünümün ruhsal etkisi olduğunu düşünen katılımcıların, düşünmeyenlere göre VDBT-KDF toplam puan ortalamaları anlamlı olarak daha yüksektir ($p<0.05$) (Tablo 3).

Tablo 3. VDBT-KDF, NBBÖ ve RTÖ Toplam Puanlarının Katılımcı Özelliklerine Göre Karşılaştırılması

	Vücut Dismorfik Bozukluk Taraması- Kendini Değerlendirme Formu	Nesneleştirilmiş Beden Bilinci Ölçeği	Rekabetçi Tutum Ölçeği
Cinsiyet			
Erkek	64.07±34.33	90.07±16.95	75.69±6.08
Kadın	77.53±30.38	90.73±18.44	73.90±8.14
	t: -2.47 p: 0.03*	t: -2.60 p: 0.02*	t:0.71 p:0.48
Medeni Durum			
Evli	67.27±27.83	93.77±13.26	74.55±6.59
Bekar	77.92±34.28	88.20±20.41	74.36±8.31
	t:-1.08 p:0.28	t:1.01 p:0.31	t:0.08 p:0.93
Eğitim Durumu			
Lise-önlisans mezunu	74.42±31.99	89.57±18.72	74.00±8.12
Lisans mezunu	69.50±32.91	94.75±13.23	76.37±4.06
	t:0.41 p:0.68	t:-0.73 p:0.46	t:-0.79 p:0.42
Gelir Düzeyi			
Düşük (gelir giderden az)	76.63±30.42	93.89±20.77	75.28±5.60
Orta (gelir gidere eşit)	75.52±36.75	88.14±15.32	74.33±3.21

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Yüksek (gelir giderden fazla)	60.00±33.50	86.00±15.13	74.33±20.77
	F: 0.36	F: 0.61	F: 0.26
	p: 0.70	p:0.54	p: 0.77
Komorbid Hastalık			
Evet	62.40±37.32	84.40±10.97	73.20±6.19
Hayır	76.81±29.80	92.39±19.15	74.81±7.96
	t:1.26	t:1.25	t:0.58
	p:0.21	p:0.21	p:0.55
Kozmetik İşlem Geçmişi			
Evet	75.81±30.73	88.27±14.00	73.00±8.00
Hayır	72.65±32.64	91.31±19.07	74.93±7.46
	t: -0.28	t: 0.48	t:0.73
	p: 0.78	p:0.63	p:0.47
Sosyal medyaya ayrılan zaman			
1 saat veya daha az	51.60±30.59	87.00±14.88	76.20±3.49
1-3 saat arası	72.14±31.45	94.07±19.92	74.14±9.48
3 saat veya daha fazlası	78.04±31.36	89.27±17.69	74.50±7.10
Sosyal medya hesabım yok veya hiç	87.00±45.25	88.50±20.50	71.50±9.19
	F:1.07	F: 0.28	F: 0.18
	p:0.37	p: 0.83	p: 0.90
Fotoğrafları düzenleme			
Bir sosyal medya platformunda yayınlayacağım ya da başka biri görecekse fotoğrafları düzenlerim.	81.28±26.20	97.21±11.62	77.35±3.87
Sadece benim gördüğüm bir fotoğrafı bile düzenlerim.	76.83±36.72	89.23±16.71	74.76±5.94

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Fotoğraflarımı düzenlemem.	64.64±32.09	84.58±23.38	70.58±11.02
	F: 1.15	F: 3.17	F: 4.37
	p: 0.32	p: 0.04	p: 0.04
Fotoğrafları düzenleme sıklığı			
Her zaman	81.08±34.65	90.91±22.38	75.08±8.65
Bazen	69.00±21.00	88.28±13.12	73.85±5.39
Nadiren	76.00±39.82	86.81±19.02	71.90±9.37
	F:1.00	F:0.05	F:0.13
	p:0.40	p:0.98	p:0.94
Bedensel görünümün ruhsal etkisi			
Evet	74.13±30.50	90.02±16.95	74.27±7.59
Hayır	69.33±42.29	93.66±24.08	75.50±7.86
	t: -2.33	t: 0.46	t: 0.36
	p: 0.04	p: 0.64	p: 0.71

*t: Bağımsız Gruplarda t Testi

**F: Tek yönlü varyans analizi

Dermatolojiye polikliniğine başvuran bireylerin NBBÖ ile RTÖ alt puan boyutları arasındaki doğrusal ilişki incelendiğinde; VDBT-KDF toplam puanı ile beden izleme ($r_p = 0.32$, $p < 0.05$) ve kıyaslama ($r_p = 0.43$,

$p < 0.005$) alt boyut puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönde

bir korelasyon saptanmıştır. VDBT-KDF toplam puanı ile rekabet hazzı ($r_p = -0.40$, $p < 0.05$) alt boyut puanı arasında ise istatistiksel olarak anlamlı, negatif yönde bir korelasyon bulunmuştur (Tablo 4).

Tablo 4. NBBÖ ve RTÖ Alt Ölçek Toplam Puanları ile VDBT-KDF Toplam Puanı Arasındaki İlişki

		Vücut Dismorfik Bozukluk Taraması- Kendini Değerlendirme Formu	
Nesneleştirilmiş Beden Bilinci Ölçeği	Beden İzleme	r_p	0.32
		p	0.035
	Kontrol İnancı	r_p	0.19
		p	0.20
Beden Utancı	r_p	0.23	
	p	0.12	
Rekabetçi Tutum Ölçeği	Rekabet Hazzı	r_p	-0.40
		p	0.007
	Sonuç Odaklılık	r_p	-0.14
		p	0.33
Kıyaslama	r_p	0.43	
	p	0.004	

* r_p : Pearson Korelasyon Katsayısı

TARTIŞMA

Çalışmamızın sonuçlarına göre, kadınların hem beden dismorfik bozukluk hem de kendini nesneleştirme puanları anlamlı olarak erkeklerden daha yüksektir. Bu bulgu, kadınların erkeklerden daha yüksek beden dismorfik bozukluğu belirtilerine sahip olduğunu gösteren çalışmaların sonuçlarıyla da tutarlıdır (Alghamdi et al., 2022:2905–2912; Arabyat et al., 2022). Ancak bu, Malcolm ve arkadaşlarının Avustralya örneğinde yaptığı çalışmada, cinsiyetler arası anlamlı farklılık bulunmaması ile çelişmektedir (Malcolm et al., 2021). Farklılık, kültürel nedenlerle doğu toplumlarındaki kadınların fiziksel gö-

rünümlerini daha fazla önemsemeleri nedeniyle bedenle ilgili endişelerinin daha fazla olmasından kaynaklanmış olabilir (Alghamdi et al., 2022:2905–2912). Çalışmamızda medeni duruma göre beden dismorfik bozukluk puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bu veri, Türkiye örneğinde medeni durumun farklılık yaratmadığını gösteren çalışma sonuçlarıyla örtüşmektedir (Taşdelen vd., 2017:124-129). Alman örneğinde ise bekar olmanın bir risk faktörü olduğunu gösteren çalışma sonucu ile çelişmektedir (Rief et al., 2006:877–885). Örneğimizdeki kadınlarda görülen kendini nesneleştirme, kadınların erkeklere göre daha fazla kendini gözetlediği ve beden utancı yaşadığını gösteren çalışmanın sonucu tarafından desteklenmek-

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

tedir (Choma et al., 2010:645–656). Fiziksel görünüş odaklı sosyal ağlarda fazla vakit geçirmek, kişilerde bedene yönelik dikkatin artması ve vücudunu sürekli kontrol etme gibi kendini nesneleştirme davranışlarını ortaya çıkarabilir (McLean et al., 2019:1132–1140; Seekis & Barker, 2022:268-275). Çoğunluğu kadın olan örneklemimizin %51.2'sinin sosyal medyada 3 saat veya daha fazla vakit geçirmesi, %32.6'sının ise fotoğraflarını her zaman düzenlemesi, kadın katılımcılarımızda kendini nesneleştirmenin daha yüksek olmasını açıklamaktadır.

Çalışmamızda, sosyal medyada yayınlanan fotoğraflarını düzenleyen katılımcıların kendini nesneleştirme, rekabetçi tutum puanları diğerlerine göre anlamlı olarak yüksektir. Yang ve arkadaşları, diğerlerinin özçekimlerini görme ve kendi yüzüne duyulan memnuniyetsizlik arasında ilişkiye, rekabetin bir boyutu olan görünüm karşılaştırmasının aracılık ettiğini, kendini nesneleştirmenin ise düzenleyici rolü olduğunu bulmuştur (Yang et al., 2020). Rekabet ve kendini nesneleştirme ile diğerlerinin özçekimlerini görme ilişkisinin incelendiği bu çalışma, sosyal medyada yayınlanacak fotoğrafları düzenleme davranışını açıklar niteliktedir. Yine zayıf görümlü, idealleştirilmiş kadına dair medya görüntülerine maruz kalmanın ise beden memnuniyetsizliğine yol açarak kendini nesneleştirmeyi tetiklediği bulunmuştur (Harper and Tigge-

mann, 2008:649–657). İdealleştirilmiş güzellik kriterlerine sosyal medya ile maruz kalan örneklemimiz (Peker Dural vd., 2022: 33-58), kıyaslamadan doğan görünüm endişeleri sebebiyle kendini nesneleştirmiş olabilir. Kendini nesneleştirmenin bir sonucu olarak, fotoğraflarda daha fazla görünümü düzeltmeye çabalamış olabilir.

Çalışmamızda, bedensel görünümün ruhsal etki yarattığını düşünen bireylerin, düşünmeyenlere göre beden dismorfik bozukluk puanları anlamlı olarak daha yüksektir. Dermatoloji hastalarının yaklaşık üçte birinde psikiyatrik komorbidite olması, çalışma bulgularımızı destekler niteliktedir (Brohede et al., 2017:1387-1394). Sahoo ve arkadaşlarının akneli hastalarla yaptığı çalışmada, beden dismorfik bozukluğu olan hastaların stres, anksiyete ve depresif bozukluk prevalansı daha yüksek bulunmuştur (Sahoo et al, 2022:520–521). Bu, örneklemimizin %27.9'unun kaygılı hissettiği, %23.3'ünün çökkün hissettiği ve %18.6'sının ise stresli hissettiği çalışma sonucumuzla uyumludur. Örneklemimizdeki katılımcılarımızın hiçbiri intihar düşüncesi bildirmemektedir. Fakat, literatürde beden dismorfik bozukluğu olan bireylerin yaşam boyu intihar düşüncesi yaklaşık %80 olarak bildirilmiştir ve çalışma sonuçlarımız ile gelişmektedir (Phillips et al., 2007:58–66). Bu farklılık katılımcıların, gizliliğin bozulacağı endişesi ve sağlık profesyoneline duyulan

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

güvensizlik sebebiyle intihar düşüncelerini bildirmemiş olmasından kaynaklanmış olabilir (Michelmor and Hindley, 2012:507-524).

Çalışmamız sonuçlarına göre beden izleme arttıkça, beden dismorfik bozukluğunun belirtileri de artmaktadır. Toplumsal güzellik standartlarına maruz kalmak ve içselleştirmek, kişiye gözlemci bir bakış açısı kazandırmaktadır. Toplumsal normlara göre beden izleme, kişinin vücut bölümlerinde kusur olduğuna dair inanç geliştirmesine yol açmaktadır. Bu nedenle, ilgili vücut parçasına ilişkin dikkat artmaktadır (Tod and Lavalley, 2010:111-131). Eksiklik ya da kusur algılanan vücut bölümünün aynada sık kontrolü, beden dismorfik bozukluğunu şiddetlendirebilir.

Çalışmamızda, rekabet hazzı arttıkça beden dismorfik bozukluğu belirtileri azalırken; kıyaslama arttıkça beden dismorfik bozukluğu belirtileri de artmaktadır. Gerçekçi olmayan sosyal karşılaştırma, kişinin öz değerlendirmesini etkilemekte ve düşük bir benlik kavramı yaratmaktadır. Diğerleriyle dış görünüşü kıyaslamak, kişide görünüm endişeleri yaratarak beden dismorfik bozukluğun artmasına sebep olmaktadır. Bu konuda yapılmış çalışmaların verileri de çalışmamızın sonucu ile örtüşmektedir (Grogan, 2010: 757-765; Woodie and Fromuth, 2010: 318-321). Diğerleriyle rekabet halinde olmak, daha fazla vücut dismorfik bozukluk davranışlarına (ayna kontrolü, kamuflej) yol açmaktadır. Artan vü-

cut dismorfik bozukluk davranışları, belirtileri şiddetlendirerek daha fazla memnuniyetsizliğe, endişeye ve üzüntüye yol açmaktadır (Phillips et al, 2006:77-87). Bu olumsuz duygular, katılımcılarımızın rekabetten duyduğu hazzı azaltıyor olabilir.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları vardır. Beden dismorfik bozukluğunu değerlendirmede kullanılan “Vücut Dismorfik Bozukluk Taraması- Kendini Değerlendirme Formu”, öz bildirime dayanmaktadır. Bireylerin bilinçli olarak gerçek dışı bilgiler verebilme ihtimali, örneklemdaki beden dismorfik bozukluğunun değerlendirilmesini olumsuz etkilemiş olabilir. Çalışmamızı diğer sınırlılığı, örneklemin küçük olması ve homojen olmaması sebebiyle evreni yansıtmaması ihtimalidir. Üçüncü bir sınırlılık olarak, çalışmamızın kesitsel tipte olması sebebiyle kendini nesneleştirme, rekabetçi tutum ve beden dismorfik bozukluk arasında ilişki kurmanın zor olmasıdır. Gelecekteki araştırmaların, neden-sonuç ilişkisini araştırmak için boylamsal planlanması ve büyük örneklemlerde uygulanması önerilebilir.

SONUÇ

Dermatoloji polikliniğine başvuran bireylerde, beden dismorfik bozukluk şiddetinin yüksek olduğu ve kendi bedenini izlemenin, kıyaslamının beden dismorfik bozukluğu şiddetinin üzerinde olumsuz etki yarattığı görülmektedir. Sosyal medyada var olan güzellik

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

standartları ve bu standartlara uyum sağlama çabası ise kendini nesneleştirme, kıyaslama ve bedensel görünüm endişeleri yaratmaktadır. Bu bağlamda, güzellik standartlarına sosyal medya aracılığı ile daha sık maruz kalan dermatoloji hastaları, beden dismorfik bozukluğu belirtileri açısından risk altındadır. Sonuç olarak, dermatolojik tedavi planı uygulanan hastalarda, görünüm endişeleri içeren düşünce kalıplarını besleyen etmenleri belirlemek tedavinin başarısını arttıracaktır.

KAYNAKÇA

AHLUWALIA, R., BHATIA, N.K., KUMAR, P.S., KAUR, P., (2017). Body Dysmorphic Disorder: Diagnosis, Clinical Aspects and Treatment Strategies. Indian J Dent Res, 28(2):193-197, Doi:10.4103/ijdr.IJDR_669_15

ALGHAMDİ, W.A., SUBKİ, A.H., KHATİB, H.A., BUTT, N.S., ALGHAMDİ, R.A., ALSALLUM, M.S., et al., (2022). Body Dysmorphic Disorder Symptoms: Prevalence and Risk Factors in an Arab Middle Eastern Population, International Journal of General Medicine, 15:2905–2912, Doi:10.2147/IJGM.S329942

ALTAN, A., (2001). Body Image Dissatisfaction, Self-Esteem and Anxiety in Plastic Surgery Patients, [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi] Boğaziçi Üniversitesi

ARABYAT, R., AL-SHRAİFEEN, A., AL-AMRİ, M., ALMOUSA, N., (2022). Predictive Ability of the Attitude Towards Plastic Surgeries and Self – Image Editing Behavior of Symptoms of Body Dysmorphic Disorder among University Students, Current Psychology, Doi:10.1007/s12144-022-02933-2

BOURSIER, V., GIOIA, F., GRIFFITHS, M.D., (2020). Objectified Body Consciousness, Body Image Control in Photos, and Problematic Social Networking: The Role of Appearance Control Beliefs, Front Psychol, 11:147, Doi:10.3389/fpsyg.2020.00147

BROHEDE, S., WYON, Y., WİNGREN, G., WİJMA, B., WİJMA, K., (2017). Body Dysmorphic Disorder in Female Swedish Dermatology Patients, Int J Dermatol, 56(12):1387-1394, Doi:10.1111/ijd.13739

CHOMA, B.L., VISSER, B.A., POZZEBON, J.A., BOGAERT, A.F., BUSSERİ, M.A., SADAIVA, S.W., (2010). Self-Objectification, Self-Esteem, and Gender: Testing a Moderated Mediation Model, Sex Roles, 63:645–656, Doi: 10.1007/s11199-010-9829-8

FRİSÉN, A., BERNE, S., (2020). Swedish Adolescents' Experiences of Cybervictimization and Body-Related Concerns,

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Scand J Psychol, 61(1):68-76, Doi: 10.1111/sjop.12561

GROGAN, S., (2010). Promoting Positive Body Image in Males and Females: Contemporary Issues and Future Directions, Sex Roles, 63:757-765, Doi: 10.1007/s11199-010-9894-z

GÜMÜŞ, D., KANBUR, A., (2021). Çalışanların rekabetçi tutumu: Benlik Saygısı ve Kontrol Odağının Açıklayıcı Rolü, Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 11(2):673-670, Doi: 10.18074/cku-iibfd.740375

HARDARDOTTİR, H., HAUKSDOTTİR, A., BJORNSSON, A.S., (2019). [Body Dysmorphic Disorder: Symptoms, Prevalence, Assessment and Treatment], Laeknabladid, 105(3):125-131, Doi: 10.17992/lbl.2019.03.222

HARPER, B., TİGGEMANN, M., (2008). The Effect of Thin Ideal Media Images on Women's Self-Objectification, Mood, and Body Image, Sex Roles, 58: 649-657, Doi: 10.1007/s11199-007-9379-x

HONG, K., NEZGOVOROVA, V., UZUNOVA, G., SCHLUSSEL, D., HOLLANDER, E., (2019). Pharmacological Treatment of Body Dysmorphic Disorder, Current Neuropharmacology, 17(8):697-702, Doi:10.2174/1570159X16666180426153940

KREBS, G., FERNÁNDEZ DE LA CRUZ, L., MATAIX-COLS, D., (2017). Recent Advances in Understanding and Managing Body Dysmorphic Disorder, Evidence-based Mental Health, 20(3):71-75, Doi: 10.1136/eb-2017-102702

MALCOLM, A., PİKOOS, T.D., CASTLE, D.J., ROSSELL, S.L., (2021). An Update on Gender Differences in Major Symptom Phenomenology among Adults with Body Dysmorphic Disorder, Psychiatry Research, 295, 113619, Doi: 10.1016/j.psychres.2020.113619

MARRON, S.E., MIRANDA-SÍVELO, A., TOMAS-ARAGONES, L., RODRÍGUEZ-CERDEIRA, C., TRIBO-BOIXARO, M.J., GARCÍA-BUSTINDUY, M., et al., (2020). Body Dysmorphic Disorder in Patients with Acne: A Multicentre Study, J Eur Acad Dermatol Venereol, 34(2):370-376, Doi:10.1111/jdv.15954

MCLEAN, S.A., PAXTON, S.J., WERTHEİM, E.H., MASTERS, J., (2015). Photoshopping the Selfie: Self Photo Editing and Photo Investment are Associated with Body Dissatisfaction in Adolescent Girls, International Journal of Eating Disorders, 48(8):1132-1140

MİCHELMORE, L., HİNDLEY, P., (2012). Help-seeking for Suicidal Thoughts and Self-Harm in Young People: A Systema-

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

- tic Review, Suicide and Life-Threatening Behavior, 42(5):507-524, Doi:10.1111/j.1943-278X.2012.00108.x
- OROSZ, G., TÓTH-KIRÁLY, I., BÜKİ, N., IVASKEVICS, K., BÓTHE, B., FÜLÖP, M., (2018).** The Four Faces of Competition: The Development of the Multidimensional Competitive Orientation Inventory, *Frontiers in Psychology*, 9:779, Doi:10.3389/fpsyg.2018.00779
- ÖZGÜNGÖR, S., ARICIOĞLU, A., (2020).** Nesneleştirilmiş Beden Bilinci Ölçeği-Genç Formunun Türkçeye Uyarlanarak Kendini Nesneleştirmenin Sosyal Medya Kullanımı ve Beğenilme Arzusu Arasındaki İlişkide Aracı Rolünün İncelenmesi, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5023-49, Doi: 10.9779/pau-efd.544809.
- PEKER DURAL, H., SOLAK, Ç., SOYLUKONAK, N.S., AKÇA, E., GÖREGENLİ, M., (2022).** Social Representations of Foreign & Turkish Women on the New Turkish Media: A Thematic Discourse Analysis Through Masculinity Ideology/ Türkiye Yeni Medyasında Yabancı ve Türk Kadınların Sosyal Temsilleri: Erkeklik İdeolojisi Üzerinden Bir Tematik Söylem Analizi, *Nitel Sosyal Bilimler*, 4(1):33-58, Doi: 10.47105/nsb.1079182
- PHİLLİPS, K.A., (2007).** Suicidality in Body Dysmorphic Disorder, *Primary Psychiatry*, 14(12):58–66
- PHİLLİPS, K.A., MENARD, W., FAY, C., (2006).** Gender Similarities and Differences in 200 Individuals with Body Dysmorphic Disorder, *Comprehensive Psychiatry*, 47 (2):77-87, Doi: 10.1016/j.comppsy.2005.07.002
- RİEF, W., BUHLMANN, U., WİLHELM, S., BORKENHAGEN, A.D.A., BRÄHLER, E., (2006).** The Prevalence of Body Dysmorphic Disorder: A Population-Based Survey, *Psychol Med*, 36(6):877–885, Doi: 10.1017/S0033291706007264
- SAHOO, S., MEHRA, A., KAMAT, D., NARANG, T., AVASTHI, A., GROVER, S., (2022).** Psychological Morbidity and Dissatisfaction with Body Appearance Among Patients with Acne, *Indian J Psychiatry*, 64(3):520–521, Doi: 10.4103/0019-5545.341493
- SCHAEFER, L.M., BURKE, N.L., CALOGERO, R.M., MENZEL, J.E., KRAWCZYK, R., THOMPSON, J.K., (2018).** Self-Objectification, Body Shame, and Disordered Eating: Testing A Core Mediation Model of Objectification Theory Among White, Black, and

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Hispanic Women, Body Image, 24:5–12,
Doi: 10.1016/j.bodyim.2017.10.005

SEEKİS, V., BARKER, G., (2022). Does #Beauty Have A Dark Side? Testing Mediating Pathways between Engagement with Beauty Content on Social Media and Cosmetic Surgery Consideration, Body Image, 42:268-275, Doi:10.1016/j.bodyim.2022.06.013

SİNGH, A.R., VEALE, D., (2019). Understanding and Treating Body Dysmorphic Disorder, Indian Journal of Psychiatry, 61(1):131–135, Doi: 10.4103/psychiatry.IndianJPsychiatry_528_18

TAŞDELEN, Y., KIVRAK, Y., AŞOĞLU, M., KÖSE ÇINAR, R., ABAY, E., (2017). Prevalence and Clinical Features of Body Dismorphic Disorder on Psychiatric Inpatients: A Cross-Sectional Study İn Edirne/TURKEY, Kafkas Tıp Bilimleri Dergisi, 7(2):124-129, Doi: 10.5505/kjms.2016.50469

TOD, D., LAVALLEE, D., (2010). Towards A Conceptual Understanding of Muscle Dysmorphia Development and Sustainment, International Review of Sport and Exercise Psychology, 3(2):111-131, Doi: 10.1080/17509840903428513

WANG, H., WANG, L., LIU, C., (2018). Employee Competitive Attitude and Competitive Behavior Promote Job-Crafting and Performance: A Two-Component Dyna-

mic Model, Frontiers in Psychology, 9:2223, Doi: 10.3389/fpsyg.2018.02223

WİTTCHEN, M., KRİMMEL, A., KOHLER, M., HERTEL, G., (2013). The Two Sides of Competition: Competition-Induced Effort and Affect During Intergroup Versus İnterindividual Competition, Br J Psychol, 104(3):320-338, Doi: 10.1111/j.2044-8295.2012.02123.x

WOODİE, D.S., FROMUTH, M.E., (2009). The Relationship of Hypercompetitiveness and Gender Roles with Body Dysmorphic Disorder Symptoms in a Nonclinical Sample, Body Image, 6(4):318-321, Doi:10.1016/j.bodyim.2009.05.006

YAĞMURCU, Y., TOSUN, L.P., (2018). Nesneleştirilmiş Beden Bilinci Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi, Nesne, 6(13), 225- 255

YANG, J., FARDOULY, J., WANG, Y., SHİ, W., (2020). Selfie-Viewing and Facial Dissatisfaction Among Emerging Adults: A Moderated Mediation Model of Appearance Comparisons and Self-Objectification, International Journal of Environmental Research and Public Health, 17(2):672, Doi: 10.3390/ijerph17020672

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Body Dysmorphic Disorder (BDD) is a disorder characterized by faulting one or more body parts that are insignificant or nonexistent. The thought content of the person includes thoughts about the body parts that he finds defective (Hardardottir, Hauksdottir and Bjornsson, 2019: 125-131). There are compulsions such as hiding and covering the relevant body part in order to reduce the obsessions that certain body parts look ugly and the anxiety caused by their obsessions (Hong et al., 2019: 697–702). These causes are evaluated within the scope of obsessive-compulsive and related disorders (OCD) in the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5) classification (Singh & Veale, 2019: 131–135). Patients' preoccupations are often concentrated on the nose, eyes, hair, and skin. Excessive make-up, covering the body part related to clothes and accessories, spending a lot of time in front of the mirror or avoiding the mirror to avoid seeing the reflection, skin picking are the most frequently used repetitive behaviors (Ahluwalia et al., 2017: 193-197; Krebs et al., 2017: 71–75). Worries and repetitive behaviors lead to negative consequences such as negative emotions, low self-esteem, depressive symptoms, sensitivity to rejection, and suicide (Hong et al., 2019: 697–702; Singh and Veale, 2019: 131–135). It causes the person to drop out of work and school by leading to social isolation (Marron et al., 2020: 370-376). In modern society, individuals receive powerful messages that lead them to compare their appearance with others. Criticism of appearances by others, sexual jokes, internalized media images create individuals who see themselves as objects rather than subjects (Schaefer et al., 2018: 5-12). Self-objectification brings with it the belief that individual appearances can be improved with sufficient effort, and dealing with the body (Boursie, Gioia & Griffiths, 2020; Frisén & Berne, 2020: 68-76). Messages that lead to self-objectification are given with standard media images of men/women offered by social media. Social media users who comply with the standards are rewarded with likes and comments, and this rewarding triggers social comparison. While social comparison processes are the point of competition, they also affect the self-efficacy of individuals. The person who wants to maintain his/her self-efficacy will aim to be superior to others or to be perfect (Wang, Wang & Liu, 2018; Wittchen et al., 2013: 320-338). **Aim:** In this study, it was aimed to understand the factors associated with body dysmorphic disorder, self-objectification and competitive attitude in people who applied to dermatology clinics and the relationship between them. **Method:** In this cross-sectional study, 43 volunteers aged 18 years and older who applied to the dermatology outpatient clinic of Sakarya Training and Research Hospital in Sakarya, Turkey, between July 2022

SSTB

www.sstbdergisi.com

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

January - February - March Number: 47 Winter Semester Year: 2023

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi

Ocak - Şubat - Mart Sayı: 47 Kış Dönemi Yılı: 2023

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 18001-OH-0090-13001706 / ISO 14001-EM-0090-13001706 / ISO 9001-QM-0090-13001706 / ISO 10002-CM-0090-13001706)

(TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

and September 2022 were included. Body dysmorphic disorder, self-objectification and competitive attitude were evaluated with self-report scales. Participants were asked to fill in the “Personal Information Form”, which included questions about demographic information, social media usage, and cosmetic transaction history. Body Dysmorphic Disorder Screening-Self-Assessment Form was used to detect individuals with body dysmorphic disorder, Objectified Body Consciousness Scale was used to evaluate self-objectification, and Competitive Attitude Scale was used to measure competitiveness understanding. Study data were analyzed using IBM SPSS Statistics 25 software. In order to determine whether the research data are normally distributed, kurtosis and skewness values were examined. In order to determine whether there is a significant difference between the means of two independent groups, t-test was used for independent groups, and one-way analysis of variance was used to compare the means of more than two independent groups. The relationship between the scale and its subscales was analyzed by correlation analysis. In the analysis of the data, the significance value was accepted as $p < 0.05$. **Findings and Results:** According to the results of our study, both body dysmorphic disorder and self-objectification scores of women are significantly higher than men. This finding is also consistent with the results of studies showing that women have higher body dysmorphic disorder symptoms than men (Alghamdi et al., 2022: 2905–2912; Arabyat et al., 2022). It may be due to the fact that women in eastern societies care more about their physical appearance due to cultural reasons, and that they have more concerns about the body (Alghamdi et al., 2022: 2905–2912). The self-objectification seen in women in our sample is supported by the result of a study showing that women watch themselves more and experience body shame than men (Choma et al., 2010: 645–656). Spending more time in physical appearance-oriented social networks may reveal self-objectification behaviors such as increased attention to the body and constantly controlling one’s body (McLean et al., 2019: 1132–1140; Seekis & Barker, 2022: 268-275). In our study, the self-objectification and competitive attitude scores of the participants who edited their photos published on social media were significantly higher than the others. Exposure to media images of weak-looking, idealized women leads to body dissatisfaction and triggers self-objectification (Harper and Tiggemann, 2008: 649–657). Our sample, exposed to idealized beauty criteria via social media, may have objectified itself due to appearance concerns arising from comparison (Peker Dural et al., 2022: 33-58). As a result of self-objectification, he may have tried to correct more appearances in the photographs. In our study, body dysmorphic disorder scores of individuals who think that their physical appearance creates a psychological effect are significantly higher than those who do not. Psychiatric comor-

bidity in approximately one third of dermatology patients supports our study findings (Brohede et al., 2017: 1387-1394). 27.9% of our sample reported feeling anxious, 23.3% feeling depressed and 18.6% feeling stressed. According to the results of our study, as body monitoring increases, the symptoms of body dysmorphic disorder also increase. Being exposed to and internalizing social beauty standards causes the person to develop a belief that there is a defect in body parts and to increase his attention (Tod and Lavallee, 2010: 111-131). Frequent mirror checking of the part of the body perceived as lacking or defect may exacerbate body dysmorphic disorder. In our study, while the pleasure of competition increased, the symptoms of body dysmorphic disorder decreased; as the comparison increases, the symptoms of body dysmorphic disorder also increase. Comparing external appearance with others causes body dysmorphic disorder to increase by creating appearance concerns (Grogan, 2010: 757-765; Woodie and Fromuth, 2010: 318-321). Being in competition with others leads to more body dysmorphic disorder behaviors (mirror control, camouflage). Increasing body dysmorphic disorder behaviors exacerbate the symptoms, leading to more dissatisfaction, anxiety and sadness (Phillips et al, 2006: 77-87). These negative feelings may reduce our participants' pleasure from competition. It is observed that the severity of body dysmorphic disorder is high in individuals who apply to the dermatology outpatient clinic, and that monitoring and comparing their own body has a negative effect on the severity of body dysmorphic disorder. The beauty standards that exist in social media and the effort to adapt to these standards support the negative effect. In this context, dermatology patients, who are more frequently exposed to beauty standards through social media, are at risk for body dysmorphic disorder symptoms. For the success of treatment, factors that feed thought patterns including appearance concerns should be taken into account.